Provinciale Staten

Abdij 6 4331BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Provinciale Staten
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Advies auditcommissie over begroting 2027 Provincie Zeeland en najaarsnota 2026 Provincie Zeeland	848766		

Middelburg, 20 oktober 2026

Geachte voorzitter,

Het college van Gedeputeerde Staten heeft de begroting 2027 Provincie Zeeland ter vaststelling en de najaarsnota 2026 Provincie Zeeland ter instemming aan Provinciale Staten aangeboden. Naar aanleiding van deze voorstellen ontvangt u onderstaand advies van de auditcommissie.

De auditcommissie constateert het volgende:

- Met inachtneming van de voorstellen in de najaarsnota 2026 bedraagt de algemene reserve ultimo 2030 € 20 miljoen. Hiermee is de ondergrens van de algemene reserve zoals afgesproken in het coalitieakkoord bereikt. De prognose van de algemene reserve over 2026-2030 is € 1,7 miljoen gedaald ten opzichte van de voorjaarsnota. De budgettaire ruimte over 2026-2030 bedraagt na de voorstellen in de najaarsnota 2026 € 4,7 miljoen.
- Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op € 10,7 miljoen en de ratio weerstandsvermogen komt uit op 2,2. De ratio is gedaald ten opzichte van de voorjaarsnota maar ligt in lijn met de eerder gerapporteerde ratio's na de aanpassing van het risicomanagementbeleid en valt in de klasse uitstekend.
- De financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing laten een goede financiële positie zien.
- In de paragraaf 'Doorkijk en structureel beeld' geven GS aan dat de jaarschijf 2030 wordt afgesloten met een structureel positief beeld. Daarbij is de stelpost provinciefonds, die fungeert als buffer voor tegenvallers, vanaf 2028 € 6 miljoen.
- Het nieuwe verdeelmodel van het Provinciefonds vanaf 2027 ingaat en dit voor Zeeland, naar verwachting, een beperkt positief effect heeft.

De auditcommissie constateert dat de financiële positie in de begroting en najaarsnota een solide basis biedt voor de uitvoering van de taken in 2027.

Voorstellen ZEH-dividenden
Het afwegingskader voor de inzet van ZEH-dividenden dateert uit 2024 en bevat inhoudelijke, financiële en organisatorische randvoorwaarden waaraan de besteding van de dividenden in beginsel dient te voldoen. GS hebben aangekondigd dat zij voornemens zijn het kader voor de inzet van het ZEH-dividend te herzien. In het vierde kwartaal van 2026 wordt hiertoe een voorstel aan PS voorgelegd. In 2026 heeft de provincie € 74 miljoen ZEH-dividend ontvangen over het boekjaar 2025. In de najaarsnota worden voorstellen gedaan voor de inzet van dit dividend. Deze voorstellen moeten getoetst worden aan het nu geldende afwegingskader. GS geven aan in de najaarsnota dat de voorgestelde inzet van € 19,6 miljoen aan doelen zonder dat daarbij

structurele inkomsten worden gegenereerd met 26% hoger is dan de maximale ruimte van 20% in het afwegingskader. Onderdeel van deze 26% is € 7,3 miljoen voor de inzet van het bereikbaarheidsvraagstuk Westerscheldetunnel waartoe PS hebben besloten op 4 september 2026. Het afwegingskader regelt daarnaast onder de financiële randvoorwaarden dat dividenden worden aangewend voor financieel majeure voorstellen (omvang indicatief minimaal € 10 miljoen).
De auditcommissie constateert dat de voorstellen in de najaarsnota niet voldoen aan deze randvoorwaarden en adviseert PS om de voorstellen te toetsen aan alle onderdelen van het afwegingskader en de uitkomst mee te wegen bij de besluitvorming over de najaarsnota 2026.
In relatie tot het nieuwe afwegingskader vraagt de auditcommissie om daarin oog te houden voor duidelijke voorwaarden aan een deel dat structurele inkomsten genereert en een deel dat eenmalig kan worden ingezet.

Voorgesteld wordt om € 3 miljoen van het ZEH-dividend te besteden aan de tijdelijk versterking van de capaciteit voor ruimtelijke vraagstukken. GS geven aan dat na drie jaar de aanvullende inzet opnieuw zal worden afgewogen.
De auditcommissie benadrukt dat het van belang is dat PS bij afloop van deze drie jaar expliciet een besluit nemen over het wel of niet continueren van deze inzet en dat hier dan ook een structurele dekking voor moet zijn.

Verkoop ZEH Energy BV
De voorgenomen verkoop aan het Rijk zorgt, naar verwachting, voor een substantiële dividenduitkering in 2027. Bij de besluitvorming over de inzet van de dividenden in 2024 werd het besluit hierover genomen in september en was daarmee de 1e begrotingswijziging een feit nog voor de begroting 2025 door PS was vastgesteld. Naar verwachting hebben de ontvangsten in 2027 een substantiële impact op het financiële meerjarenperspectief van de provincie. *De auditcommissie adviseert daarom de voorstellen voor de inzet van de dividenden waar mogelijk te verwerken in de begroting voor 2028.*

Met vriendelijke groet,

Namens de auditcommissie provincie Zeeland,

Voorzitter auditcommissie,	Secretaris auditcommissie,
A.L. Boone	